

Muži za pultem – pánové Marek Pečenka (vlevo) a Zdeněk Kárník (vpravo) z nakladatelství Dokořán, kteří si tuto monografii vymysleli (a zaplatili za to). Osvícený nakladatel toho pro literaturu a společnost vůbec může udělat víc než deset průměrných spisovatelů. Ó potkat svého nakladatele! Uprostřed sedí zaražený V. Cílek, nabádán ženou Evou, aby to vzal. Hana Rysová to vše s gustem fotí na černobílý kinofilm (400 ASA), který si sama zrezivělými nůžkami stříhá. Tedy my přesně nevíme, co Hana dělá, protože v místnosti je tma. Jednu z hlavních věcí, které se Hana na vysoké škole naučila, bylo, že stříhat film na světle je blbost.

Pan Martin Radimecký, grafik, který citlivě lámal tuto knihu i předešlé knihy V. Cílka (*Krajiny onitřní a onější*, 2002, doplněné vydání 2005; doplňky jsou zdarma ke stažení na www.dokoran.cz; a *Makom. Kniha míst*, 2004). Pan Radimecký není jenom nějaké DTP studio, ale spolutvůrce knihy.

Poděkování a ediční poznámka

Děkujeme pánům M. Pečenkovi a Z. Kárníkovi z nakladatelství Dokořán, kteří nás požádali o sestavení této monografie. Zora Rysová přečetla a komentářem doprovodila úvodní kapitolu. Rovněž třetí sestra Milena se pustila do vzpomínek na společné dětství. Všechny tři varianty téže skutečnosti však pořádně nešlo sloučit, a tak jsme ponechali Haninu verzi dobříšského mládí. Inspirací této části monografie byla krásná kniha Magdy Vašáryové *Krátke listy jednému mestu* (L.C.A. Levice, 1990). Básnický doprovod je citován podle knihy F. I. Tutčeva *Větrná barfa* (překlad J. Mulač, Odeon, Praha 1977). Některé tituly, například zvláštním způsobem skvělé dílo B. Správcové, jsou citovány přímo v textu.

V knize byly dále použity tyto práce:

- Bezr O., Vladimír Mišík, Brno 1999
Diviš I., Teorie spolehlivosti, Praha 2002 (2. vydání)
Eichendorff von J., Šálení podzimu, přeložil J. Munzar, Praha 1988
Frost R., Hvězda v kamenném člunu, přeložila H. Žantovská, Praha 1983
Geometrie živého. Sborník přednášek podzimní školy v Bechyni Matematické modely morfogeneze, Praha 1989
Jirmusová H., Karel Vater. Katalog, Egon Schiele Art Centrum, Český Krumlov 1999
Novalis, Květinový prach, přeložil I. Slavík, Praha 1967
Obrtel V., Z rosy zrozená, Brno 1944
Poezie přelomu století, Praha 1984 (báseň R. M. Rilkeho přeložil J. Pokorný)
Sobotka P., Rostlinstvo a jeho význam v národních písních, pověstech, bájích, obřadech a pověrách slovanských, Novočeská Bibliothéka spisů muzejních číslo CXLVIII, Praha 1879
Sontagová S., O fotografii, přeložil P. Vančát, Praha 2002
Tacitus, Z dějin císařského Říma, přeložili A. Minařík, A. Hartmann a V. Bahník, Praha 1976
Topol F., Mně 13, Praha 1999
U řek babylonských. Antologie ruské emigrační poezie, přeložili J. Kabíček (B. Poplavskij) a další, Praha 1966
Valéry P., Mladá Parka, přeložil J. Palivec, Praha 1938
Vondrovicová K., Petr Eben, Praha 1995
Whitman W., Zpěv o mně, přeložil J. Kolář, Praha 1955

Přímým inspiračním zdrojem k popiskům fotografií byla kniha Jiřího Sádla a kolektivu *Krajina a revoluce* (Praha 2005) a katalog výstavy kurátora a editora Jiřího Zemánka *Od země přes kopec do nebe* (Litoměřice 2005). Rovněž jeho dřívější katalog *Divočina – příroda, duše, jazyk* (Praha 2003) stojí za prolistování, i když lidé od umění mívají tendenci vršit výroky o výrocích o věcech, místo aby hovořili přímo o „věcech“.

O pískovcích jsme psali na více místech – odborná literatura je shrnuta v monografii J. Svobody a kol. *Mezolit severních Čech* (Dolnověstonické studie 2004) a ve sborníku *Pískovcový fenomén: klima, život a reliéf* (editoři V. Cílek a J. Kopecký, Česká speleologická společnost 1998). Na podobné téma má v nakladatelství Academia (2005/2006) vyjít překlad obsáhlé monografie H. Härtela a kolektivu *Sandstone Landscapes: Geodiversity, Biodiversity and Nature Preservation*.

Ty nejdůležitější prameny jsou tak prorostlé s člověkem, že je často ani neuvádí. Patří mezi ně kromě díla Karla Hynka Máchy rovněž odkaz německých romantiků, amerických transcendentalistů, čínských zenových mistrů, V. Krolmuse a mnoha geologů zejména 19. století. Vědecký, poetický a hudební odkaz těchto lidí však jenom rozvíjí základní pramen poznání, jímž je svět.

Rukopis nalezený v láhvi

*Mys Dobré naděje. S dobrou nadějí jsme tě opouštěli,
moře však temnělo a západ se chladně rděl
nad zádí, kde pasažérkám se jen plakat chtělo,
a přízrak Titaniku nás ledy provázal.*

*Gong zvoucí do jídelny vzdychal v soumraku snovém.
O nenávratné lásce kapela zpívala.
Na stěžni vzplanul bloudivý Eliášův oheň.
Lodní posádka se třikrát pokřižovala.*

*Zkáza nás dostibla v tajemných jižních mořích,
smetat čluny i stoly pro vlny bylo hrou.
Líbali jsme se, a koráb se do temnot nořil.
V podpalubí křičel vězeň s kládou na nobou.*

*V lodce sám, kormidelník s grimasou pobrdavou
mizel, výstřely zněly, jekot a rány ve tmě.
Líbali jsme se, a nad Tvou kučeravou hlavou
zhasínaly světlice, krásné a zbytečné.*

*A pustil koráb, jen my dva zůstali jsme v něm,
niž klesali jsme však do veselí.
V růžovém ránu rozkvetl širý vodojem,
v slzách jsme vítali domov, v němž jsme osaměli.*

*Nad Tvou hlavou vycházelo slunce na oblohu,
probouzela ses a hnula paží bolavou.
Při štáře v podpalubí jsem našel mrtvou nobu,
dík nebožtíku, týden byls naší potravou.*

*Má milá umíráme, blíž přitiskni se ke mně.
Nebe nás stlačí a mrtvá masa rozdrtí.
Má milá, my se probouzíme, ach, ve snu zřejmě.
Má milá, tak to není. Jsme, milá, po smrti.*

*Tiše vplouvají na tvář poslední ruměnce.
Bezměrně šťastné duše se vrátí ke svým snům.
Tento rukopis z láhve, až přečteš, cizínče,
i s boby a hvězdami závid milencům.*

Boris Poplavskij, ruský básník v emigraci, 20. léta